

В Министерстве иностранных дел Республики Беларусь прошли переговоры с Петером Маурером, который возглавляет Международный комитет Красного Креста. Итогом переговоров стало решение об открытии представительства Международного Красного Креста в Минске в 2018 году, что также будет способствовать развитию волонтерского движения в Республике Беларусь.

Представляет интерес волонтерство не только с точки зрения социальной значимости, но и с точки зрения экономического эффекта, который достигается в процессе этой деятельности. Создание системы учета добровольческой деятельности является необходимой мерой, позволяющей осуществить ее анализ с целью разработки государственных управленческих решений для создания благоприятных условий развития волонтерства. Изучение волонтерского движения позволяет обозначить следующие важнейшие аспекты, представляющие собой научный интерес: предложить ввести статистический учет волонтерской деятельности; рассмотреть возможность определения экономического эффекта от этой деятельности; разработать методику расчета экономического эффекта от волонтерского движения.

Список использованных источников: 1. Лазарчук Л. Л. Волонтерское движение в молодежной среде : программно-методический комплекс [Электронный ресурс] / Л. Л. Лазарчук. – Минск : БГПУ, 2007. – 43 с. – Режим доступа : <http://elib.bspu.by>. 2. Модельный закон «О добровольчестве (волонтерстве)» : Постановление Межпарламентской Ассамблеи государств – участников Содружества Независимых Государств от 16.04.2015 № 42-15 [Электронный ресурс] // Информационный бюллетень Межпарламентской Ассамблеи СНГ. – № 63 – Режим доступа : http://iacis.ru/upload/iblock/5be/inf63_i_ii.pdf. 3. Концепция организации молодежного волонтерского (добровольческого) движения в Республике Беларусь [Электронный ресурс] : утв. постановлением М-ва образования Респ. Беларусь от 16.11.2015 № 128 // Сайт Министерства образования Республики Беларусь. – Режим доступа : <http://edu.gov.by>.

УДК 657.01:336.73

О. О. Гончаренко, канд. екон. наук, доцент, докторант
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Київ, Україна

ІНТЕРЕСИ КОРИСТУВАЧІВ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ФАКТОР ЇЇ ЯКОСТІ

Ключові слова: бухгалтерська фінансова інформація, фінансова звітність, користувачі фінансової звітності.

Якість бухгалтерської інформації небанківських фінансово-кредитних установ, як продукту системи бухгалтерського обліку, визначається, з одного боку, вимогами (попитом) споживачів, а з іншого – можливостями «виробника» інформації. Можна констатувати, що зазначені установи «виготовляють» цінності для споживачів, власників (та/або потенційних інвесторів), суспільства. І це, відповідно, фінансові послуги (надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту, надання послуг з фінансового лізингу, залучення коштів залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, тощо), прибуток (приріст власного капіталу), соціальні проекти. Розвиток діяльності небанківських фінансово-кредитних установ залежить від ступеня задоволення зазначених суб'єктів надаваними їм цінностями. Реалізація відносин у системі «суб'єкт господарювання – споживач» можлива тільки на основі інформаційної складової діяльності господарюючого суб'єкта. В інформаційній системі небанківських фінансово-кредитних установ формується різнопланова, здебільшого, оперативна інформація для керівництва, для споживачів фінансових послуг – маркетингова інформація, для власників (та/або потенційних інвесторів) і кредиторів – фінансова, для суспільства – соціально-економічна. Небанківські фінансово-кредитні установи створюються, в першу чергу, для реалізації фінансових цілей їхніх власників, які можуть мати різні потреби (інтереси). Інформація фінансової звітності про діяльність зазначених

установ надає можливість його заінтересованим особам¹ (користувачам) реалізовувати свої потреби й очікування щодо вирішення оперативних і стратегічних питань взаємодії з ними, а також своєчасно коригувати ці відносини.

Коло заінтересованих осіб небанківських фінансово-кредитних установ характеризується неоднорідними інформаційними потребами, які відрізняються видом необхідної інформації (маркетингової, фінансової, соціально-економічної). Фінансова звітність формується відповідно до потреб тих заінтересованих осіб, яким необхідна інформація фінансового характеру, з урахуванням можливості використання її іншими заінтересованими особами – споживачами інших видів інформації про діяльність небанківських фінансово-кредитних установ. Тип, зміст і ступінь деталізації інформації у фінансовій звітності небанківських фінансово-кредитних установ не залежить від їх бажань, а, здебільшого, визначаються інформаційними потребами користувачів. Очевидним є те, що інформаційні потреби не всіх користувачів можуть впливати на фінансову звітність, і будуть враховуватись фінансовою установою при її підготовці та поданні, а також впливати на якість відображеної інформації. Проте групи користувачів фінансової звітності, інформаційні потреби яких є пріоритетними для небанківських фінансово-кредитних установ, можуть висувати підвищені вимоги до якості інформації.

Відповідно, ідентифікація заінтересованих осіб (користувачів) з пріоритетними інформаційними потребами є визначальним при ідентифікації характеру і ступені їх впливу на якість інформації фінансової звітності, вимог до якості, а також послідовності здійснюваної ними оцінки якості отриманої інформації з метою прийняття рішення щодо можливості реалізації їх інтересів в діяльності небанківських фінансово-кредитних установ. З метою ідентифікації заінтересованих осіб (користувачів фінансової звітності) зазначених установ, що мають вирішальний вплив на якість інформації фінансової звітності, необхідно визначити їх характерні особливості (ознаки), а також класифікувати їх відповідно до окреслених ознак користувачів фінансової звітності.

Визначальними критеріями віднесення до заінтересованих осіб небанківських фінансово-кредитних установ є їх належність до певної фінансової установи і наявність у них інтересу в результатах її діяльності. Суб'єкти, заінтересовані в діяльності певної небанківської фінансово-кредитної установи, формують її зовнішнє і внутрішнє оточення. Відповідно, ознакою, що визначає їх відношення до сфери функціонування фінансової установи, є характер належності до цієї установи. Водночас характер такої належності визначається характером і ступенем участі заінтересованих осіб у діяльності небанківської фінансово-кредитної установи. До внутрішніх заінтересованих осіб належать суб'єкти, що мають пряму належність до певної фінансової установи і характеризуються безпосередньою участю в його діяльності: участю у статутному (або пайовому) капіталі (власники), участю в управлінні (керівництво), трудовою (працівники). До зовнішніх заінтересованих осіб належать суб'єкти, що є зовнішніми по відношенню до певної фінансової установи або мають непряму приналежність до неї: позикові установи (кредитори), споживачі фінансових послуг (вкладники, позичальники), а також державні регулюючі органи (Нацкомфінпослуг, Державна фіскальна служба тощо) та представники суспільства (громадські об'єднання, органи місцевого самоврядування).

Характер і ступінь заінтересованості зазначених суб'єктів у діяльності небанківських фінансово-кредитних установ визначається їх цільовим спрямуванням, відповідно до якого як у зовнішньому, так і внутрішньому середовищі функціонування зазначених установ можна виділити дві групи заінтересованих осіб: суб'єкти, що реалізують економічні функції (кредитори, позичальники, вкладники, власники, керівництво та працівники), та суб'єкти, що реалізують соціальні функції (неекономічні) (регулюючі органи та представники суспільства).

Таким чином, заінтересовані особи небанківських фінансових установ, як споживачі бухгалтерської фінансової інформації, є множиною суб'єктів з різними характеристиками, що визначаються ознаками їх цільової функції, ступенем і характером заінтересованості в їхній

¹ Заінтересований – який має або може мати від кого-, чого-небудь користь, зв'язаний з кимсь, чимсь певною вигодою особи [Електронний ресурс] // Словник української мови : в 11 томах. – К.: Наукова думка, 1972. – Том 3, — С. 129. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/s/zainteresovanyj>.

діяльності, а також відношенням до сфери функціонування зазначених установ та характером належності до них.

Визначення особливостей, властивих заінтересованим особам небанківських фінансово-кредитних установ як споживачам бухгалтерської фінансової інформації, обґрунтовує висновок: на зміст фінансової звітності і якість наведеної в ній інформації мають можливість здійснювати вплив заінтересовані особи, що мають виключно фінансову заінтересованість у відносинах з зазначеними установами, і з метою реалізації власного інтересу застосовують заходи щодо отримання й оцінки фінансової інформації. Разом з тим користувачі фінансової звітності, що виконують соціальні функції, не маючи впливу на її зміст і якість, здійснюють опосередкований вплив на активність і характер діяльності небанківських фінансово-кредитних установ, використовуючи, здебільшого, нефінансові механізми впливу.

UDC 657.1

V. Onyshchenko, PhD in Economics, Associated Professor, Accounting, Tax and Audit Department Chernihiv National University of Technology, Chernihiv, Ukraine

THE PROBLEMS OF THE PRACTICAL USE OF NATIONAL GUIDELINE OF JOINT VENTURE ACCOUNTING IN UKRAINE

Key words: joint venture, financial reporting, consolidation, proportionate consolidation, simple partnership, legal entity.

Ukrainian law allows business entities to pool their resources and actions to achieve a common goal by conducting joint venture. This activity don't have a need to create a legal entity, which enables sharing of property and a number of other advantages. Nowadays there is already Guideline on accounting of joint venture without forming a legal entity approved by the Ministry of Finance of Ukraine on 30 December 2011 p. № 1873 (further - Guideline). However, its decision did not stop the debate over the more correct disclosures in the financial statements of the results of joint venture, assets transferred to the joint venture, liabilities of joint venture.

The local scientists studied the accounting of joint venture (according to the International Financial Reporting Standards), but they proposed quite different options of accounting and they are contrary. In addition, there is little attention to the methods of preparation of the financial statements of the participants of such activities. Therefore, the question of the normative-legal regulation of joint venture, practical issues of accounting and analytical support of participants of joint venture, including organization of accounting and financial reporting participants of this activity is at present date.

According to Art. 1130-1132 of the Civil Code of Ukraine joint venture without establishing a legal entity is of two types:

- particular partnership – obligations of the parties to combine contributions and work together to achieve a goal;
- joint action – only the responsibility to act to achieve some goal without combining contributions.

Accounting of joint venture by a partnership agreement is usually assigned to lead one of its members. National Accounting Standard 12 "Financial investments" reveals methodological ground of formation of accounting information on transactions with joint venture and their disclosure in the financial statements. Standard requires separate accounting of joint venture: operator of joint venture maintains accounting records separate from the results of their own economic activity and makes separate balance sheet and other related financial statements of joint venture. NAS 12 has a definition of joint venture's operator as a member of joint venture without forming a legal entity, which according to the contract entrusted to deal joint activities, including its accounting. Existing Guideline on accounting of joint venture without forming a legal entity disclose how through the separate balances of participants of joint venture make a final balance of joint venture's participant which includes the results of joint venture.

Based on the analysis above guidelines and UAS 12, it can be concluded that the accounting and analytical support of participants in joint activities without forming a legal entity are:

- 1) the balance of the joint venture, which are made by operator of such activities;
- 2) other forms of financial statements prepared by the operator (Guideline do not specifies what kind of forms are);